

Text: Barbro Börjesson
Foto: Privat

EFTERSÖKSUTBILDNING

MED TEAMKÄNSLA I FOKUS

Eftersök av skadat vilt är ett arbete som ställer stora krav på både förare och hundar. Här berättar BB-gruppens Annika Olson och P-O Eriksson om sina erfarenheter från vårens traditionella kurs i Västra Götaland. 16 hundägare med hundar av blandade raser och åldrar deltog. Här fanns till exempel laika, drever, basset, kleiner münsterländer, plott och wachtel. Fem instruktörer med skilda kompetensområden, lydnad, skytte, skottplatser och spårarbete delade på ansvaret.

Efter att vi förhört oss om förarnas tidigare kunskaper och erfarenheter ville P-O och jag checka av hundarnas mentala förutsättningar för såväl arbete som samarbete. Vi tittade bland annat på hur kontaktsökande hundarna var, först vid lugnt tilltal och sen under lek. Vi pratade tillgänglighet; lagom, överdriven eller mindre tillgänglig. Temperament; mindre eller mycket livlig, stor eller liten kamplust

och bra eller mindre bra koncentrationsförmåga. Efter en första lektion i mental-kunskap har vi upplevt att det blir lättare för hundägarna att förstå hur viktigt det är att anpassa träningen till respektive hund och att förstå varför ägarna får olika råd av oss instruktörer. Medan vi gick igenom hundarna, en i taget, var övriga med som observatörer.

HUNDEN KVAR I BILEN

För att få en inblick i ekipagens teamkänsla och hur förare och hund kommunicerade och förstod varandra startade vi med vårt koncept "hunden kvar i bilen med eget ansvar". Egentligen gäller det alla hundägare, men här riktar vi oss till eftersöksekipage som har mycket att vinna på att hunden fått lära sig att inte hoppa ut trots att bilens dörrar och grindar är öppna. Det kan ses som rena livförsäkringen, framför allt för de ekipage som ska arbeta för NVR utmed

starkt trafikerade bilvägar. Jag och P-O har också lärt oss att varje kurstillfälle får en bättre start när hundarna kommer ut ur bilarna med en lugn sinnesstämning.

När hundarna nu blivit av med stress var det inga problem att få dem att enligt "Fyra lätta steg" klara av att följa sin förare trots störningar. Några hade sina hundar utan koppel, andra fick ha kopplet på men absolut inte hålla det stramt.

Ett utmärkt sätt att testa teamkänslan är att få sin hund aktiv i lek trots att hundar i närheten också är aktiva. Enkelt för några, medan de flesta fick slita mer eller mindre hårt för att få sin hund uppmärksam på sig själv.

Alla var rörande överens om hur viktigt det är att tryggt kunna lämna hunden, parkera den, medan man gör en skottplatsundersökning utan att samtidigt vara tvingad att hålla ett öga på hunden. Vi jobbade därför mycket med "viktigt ord" under alla

tänkbara frestelser och störningar där deltagarna gruppvis fick använda fantasin för att hjälpa varandra.

SKYTTE

Erfarenheter av skytte skiljde sig stort mellan våra deltagare. Vår skytteinstruktör hade många erfarenheter av hur det kan se ut i verkligheten och med god fantasi hittade han på roliga och givande övningar. Mörker, regn, utrustning som krånglar och krav på snabba beslut när man ska avsluta lidandet hos ett skadat djur. Att efter ett ansträngande spår i besvärlig terräng få ner pulsen för att kunna skjuta med precision är inte lätt när hjärtat bultar!

Det krävdes både fantasi och klurighet för att iscensätta ett antal skottplatser där deltagarna skulle räkna ut vad som hänt. De fick ställa frågor och sen krypa runt i terrängen för att hitta bevis i någon form. Kanske blod, hårtussar, benrester, kulnedslag eller annat av värde. Den som är nyfiken och ihärdig kan göra en riktig resa i ämnet trots ringa erfarenhet. Det har vi blivit varse mer än en gång, och årets deltagare gav inget undantag.

Det var när vi kom till spårningen som de största variationerna uppstod och här kom det att krävas att var och en verkli-

gen tänkte på vilken typ av hund han/hon har för att få den att bli trygg och säker i spåret. Efter en första kontroll av hur hund och förare jobbade fick ekipagen med viss handledning planera hur kommande träningstillfällen skulle se ut. Det presenterades stora variationer på spårlängder, vinklar och terrängval. Allt beroende på hundarnas mentala förutsättningar för uppgiften. Deltagarna arbetade oftast två och två. Den som lagt spåret kunde gå bakom föraren för att coacha vid behov eller bara finnas där som observatör. Vid redovisningar efteråt var det bra om både förare och spårläggare hade samma uppfattning om hur hunden hade arbetat!

Deltagarna var ambitiösa och vetgiriga och det var högt i tak under våra diskussioner. Alla tog och gav till varandra och ingen var rädd för att prova ett förslag. Tänk vad även vi instruktörer fick med oss av detta!

FÖR TRIGGAD I SPÅRET

Vi hade tre hundar som krävde lite extra tankearbete för att spårningen skulle bli bra. Karelartiken Loka, som tidigare gått en valpkurs för oss, var alldeles för triggad i spåret. Hon for hit och dit i ett rasande tempo och husse hade fullt sjå att kunna hålla henne. Det var helt omöjligt för honom att läsa om hunden var på spåret eller bara yrde omkring. Här fick P-O och jag rycka in för att styra upp hunden innan spårstart. Loka fick koncentrera sig under "följ mig" i lugnt tempo omväxlande med "viktigt ord" - sitt! Det gjorde att husse och hund hittade teamkänslan och Loka blev efterhand allt mer samarbetsvillig och koncentrerad. Vi lade svåra spår för henne med många vinklar och så snart hon ökade tempot fick husse stanna, sätta henne ner och inte fortsätta spåret förrän hon var helt lugn. Resultatet blev att Loka samlade sig och jobbade allt eftersom mer och mer noggrant med låg nos. Hon blev en riktigt bra spårhund innan kursen var slut och husse var sååå stolt!

I gruppen fanns Morgan, en gonzczy polski, som var Lokas totala motsats. Morgan var väldigt försiktig av sig. Det är inte ovanligt att unga, oerfarna hundar är lite försiktiga när de första gången presenteras för bloddoft och klöv, men Morgan såg ut att tro att hela skogen kunde innehålla massor av faror. Han nästan kröp

fram i "myrstegstempo" och det hjälpte inte hur vi än försökte stötta honom. Lösningen kom när vi nyttjade den kamplust vi hade sett vid kursstarten. Morgan fick helt enkelt leka med en klöv samtidigt som husse klappa om honom rejält och peppade honom med sin dova, eggande röst. När Morgan var tillräckligt tänd på att få vinna klöven lade vi ut den i korta, enkla spår. Morgan var inte sen att visa att han gillade träningen, och kom stolt bärande på klöven för att visa upp sin trofé för alla som fanns i närheten. Efter ett antal enkla, lyckade spår kunde Morgan med sina nu goda erfarenheter ta sig an allt svårare uppgifter och i slutet av kursen jobbade han till allas glädje med både kraft och energi.

ANNORLUNDA PROBLEM

Vi stötte på ett annorlunda problem också som enkelt löstes genom att husse helt enkelt bara bytte utrustning på hunden. Det var drevvern Vira som husse upplevde som "obekvämt" och osjälvständig när hon spårade, vilket gjorde att hon var svår att läsa. När Vira fick på sig en väl sittande sele kunde hon arbeta mycket mer självständigt och vips blev det också mycket lättare för husse att läsa av hennes arbete. Den händelsen gav oss alla en tankeställare om att det är viktigt att man inte låser sig i gamla lösningskoncept.

Vid sista kurstillfället hade vi instruktörer lagt ut spår till var och en. Förarna fick en karta med anvisning om spårstart, sen fick de själva lösa uppgiften att komma fram till spårslutet. Där hade vi busat lite med dem genom att överraska med ett vildsvinsskinn som kördes fram och tillbaka på en linbana. Konstruktören hade fixat ett grymtande ljud ifrån den också. Vi hade under kursen pratat om olika viltslag och deltagare som inte önskade att hundarna ska gå på vildsvin kunde antingen avbryta och ta hunden därifrån, eller göra en kontroll för att se om- eller hur hunden skulle engagera sig. Det var många hundar som med liv och lust gick i kamp mot "grisen", och vi hade många kloka deltagare som avbröt då de inte önskade väcka lusten för sina rådjurshundar.

Till hösten blir det en återträff, något som alla uttryckte att de såg fram emot. Slutligen kunde vi poängtera vikten av att fortsätta träningen på hemmaplan och önska alla en coronafri sommar! ■